

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Географічний факультет
Кафедра туризму та готельного господарства

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента

САМОДІЯЛЬНИЙ ТУРИЗМ

підготовки
спеціальності
освітньо-професійної програми

Бакалавр
241 Готельно-ресторанна справа
Готельно-ресторанна справа

Силабус освітнього компонента «САМОДІЯЛЬНИЙ ТУРИЗМ» підготовки бакалавра, галузі знань 24 Сфера обслуговування, спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа, за освітньо-професійною програмою Готельно-ресторанна справа.

Розробник: Гринасюк А.Р., старший викладач кафедри туризму та готельного господарства, кандидат географічних наук.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

Терещук О. С.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри туризму та готельного господарства

протокол № 1 від 31 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри:

Ільїн Л. В.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	Галузь знань: 24 Сфера обслуговування Спеціальність: 241 Готельно-ресторанна справа Освітньо-професійна програма: Готельно- ресторанна справа Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання – 2
ІНДЗ: немає		Семестр –3
		Лекції – 10 год.
		Практичні – 20 год.
		Самостійна робота – 110 год.
		Консультації – 10 год.
Мова навчання		Форма контролю: залік Українська

I. Інформація про викладача

III: Гринасюк Анастасія Русланівна

Науковий ступінь: кандидат географічних наук

Посада: старший викладач кафедри туризму та готельного господарства

Контактна інформація викладача: 0660892002, Hrynasiuk@vnu.edu.ua

Дні занять (посилання: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>)

II. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Як навчальна дисципліна «Самодіяльний туризм» вивчається студентами підготовки «Бакалавра» за освітньою програмою «Готельно-ресторанна справа» на другому курсі відповідно до стандартів підготовки фахівців спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа»

2. Постреквізити дисципліни

Основні положення навчальної дисципліни «Самодіяльний туризм» можуть застосовуватися при вивченні дисциплін «Географія туризму», «Рекреаційна географія», «Географія спелеотуризму і спелеорекреація» та інших навчальних дисциплін за вибором здобувача вищої освіти. В процесі вивчення дисципліни студенти отримують теоретичні та практичні знання з організації та ведення спортивно-оздоровчого туризму.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є засвоєння знань щодо напрямів діяльності самодіяльної туристичної організації, її структурою та нормативно-правовими основами формування.

Для досягнення мети необхідно виконати такі завдання:

- ознайомити студентів із нормативно-правовою базою створення та функціонування самодіяльної туристської організації;
- розглянути основні напрями діяльності самодіяльної туристської організації;
- сформувати знання про організацію та проведення спортивно-оздоровчого туристичного походу.

4. Результати навчання (компетентності).

У результаті вивчення дисципліни студенти мають здобути наступні практичні навички та уміння:

Загальні компетентності:

ЗК 01. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної

області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя;

ЗК 05. Здатність працювати в команді;

ЗК 10. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 11. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

Спеціальні компетентності:

СК 01. Розуміння предметної області і специфіки професійної діяльності.

Результати навчання:

РН 16. Виконувати самостійно завдання, розв'язувати задачі і проблеми, застосовувати їх в різних професійних ситуаціях та відповідати за результати своєї діяльності;

РН 19. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості;

РН 22. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя;

5. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю*/ Бали
Змістовий модуль 1. Створення та функціонування самодіяльної туристичної організації						
Тема 1. Тема 1. Створення та функціонування самодіяльної туристичної організації. Нормативно-правові основи. Історія розвитку туристичних самодіяльних організацій в Україні.	15	2	2	10	1	ДС, РМГ/10
Тема 2. Спортивний напрям діяльності самодіяльної туристичної організації	15	2	2	10	1	ДС, РМГ/10
Разом за змістовим модулем 1	30	4	4	20	2	20
Змістовий модуль 2. Організація та управління спортивно-оздоровчими туристичними походами						
Тема 3. Спортивний напрям діяльності самодіяльної туристичної організації. Туристичне багатоборство. Спортивне орієнтування.	25	2	2	20	1	ДС, РМГ/10
Тема 4. Гірський, велосипедний, лижний, спелеотуризм туризм. Екстремальні види туризму	15	2	2	10	1	ЗПР, УО/10
Тема 5. Категоріювання туристичних маршрутів	13	–	2	10	1	ДП, ДС/10
Тема 6. Маршрутно-кваліфікаційна комісія. Вимоги до категорійованих маршрутів за протяжністю та тривалістю.	13	–	2	10	1	ДП, ДС/10
Тема 7. План організацій й проведення туристського походу. Методика вибору маршруту. Розподіл обов'язків в туристичному поході.	13	–	2	10	1	ЗПР, УО/10
Разом за змістовим модулем 2	79	4	10	60	5	50

Змістовий модуль 3. Методичні принципи розробки туристських маршрутів						
Тема 8. Методичні принципи розробки туристських маршрутів. Маркування туристичних маршрутів.	15	2	2	10	1	ДС, РМГ/10
Тема 9. Організація побуту в туристичному поході. Туристське спорядження.	13	–	2	10	1	ДП, ДС/10
Тема 10. Харчування в туристському поході. Вода. Режим водоспоживання.	13	–	2	10	1	ЗПР, УО/10
Разом за змістовим модулем 3	41	2	6	30	3	30
Усього годин / Балів	150	10	20	110	10	100

*Форми контролю: ДС – дискусія; РМГ – робота в малих групах; ЗПР – захист практичної роботи; УО – усне опитування; ДП – доповідь з презентацією.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

№ п/п	Тематика	К-сть годин
1	Історія розвитку туристичних самодіяльних організацій в Україні.	10
2	Самодіяльний туризм як вид спорту.	10
3	Перші туристичні секції України.	10
4	Український державний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді	10
5	Територіальні спортивні туристські клуби. Туристські і краєзнавчі гуртки та секції.	10
6	Методика вибору маршруту.	10
7	Розподіл обов'язків в туристичному поході.	10
8	Пересування в польових умовах. Порядок і режим руху.	20
9	Рольова структура туристської групи (лідер, провідник, блазень, дотепник, ентузіаст, споживач).	10
10	Пересування по воді. Долання водних перешкод.	10
Усього		110

III. Політика оцінювання

Основні принципи організації поточного й підсумкового контролю знань здобувачів освіти розкриває «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки» (посилання: https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2022-07/Polozh_pro_otzin_%D1%80%D0%B5%D0%B4%2B%D0%9C%D0%95%D0%94.pdf).

Політика викладача щодо здобувача освіти

Студент зобов'язаний в повному обсязі оволодіти знаннями, вміннями, практичними навичками та компетентностями з освітнього компонента. При вивченні освітнього компонента необхідно спиратися на конспект лекцій, рекомендовану основну та додаткову навчальну, наукову літературу. Вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії з проблем освітнього компонента. Високо оцінюється прагнення здобувачів вищої освіти: активно працювати на практичних заняттях (брати участь в обговоренні дискусійних питань); повною мірою долучатися до активних форм навчання; відпрацьовувати пропущені практичні заняття.

Студент зобов'язаний відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого розкладу з метою поточного та підсумкового оцінювання знань, не запізнюватися, мати відповідний зовнішній вигляд. У разі відсутності через хворобу надати відповідну довідку.

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, бути толерантним, доброзичливим, виваженим у спілкуванні зі студентами та викладачами, уважним і дотримуватися дисципліни та часових (строкових) параметрів навчального процесу.

Недопустимо: пропуски та запізнення на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (крім випадків, передбачених методичними рекомендаціями викладача); списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання, наявність незадовільних оцінок за 50% і більше зданого теоретичного і практичного матеріалу.

Політика щодо академічної доброчесності

Обов'язковою вимогою є дотримання норм академічної доброчесності. Дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролю без використання зовнішніх джерел інформації (наприклад, окрім випадків, дозволених викладачем, підготовки практичних завдань під час заняття); надання достовірної інформації про результати власної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Списування під час модульних контрольних робіт та екзамену заборонені (в т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування.

Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності у Волинському національному університеті імені Лесі Українки знайшли своє відображення в «Кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки» (посилання: <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>).

Вимоги до академічної доброчесності визначаються Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки (посилання: <http://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/03/polozhennya-pro-antyplagiat.pdf>).

Політика щодо дедлайнів та перекладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Пропущені заняття відпрацьовувати у визначений викладачем час. Перекладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, з метою підвищення підсумкової модульної оцінки, недопускається.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти

Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються у Волинському національному університеті імені Лесі Українки шляхом валідації https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_%D0%92%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB_%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B2_%D0%92%D0%9D%D0%A3_i%D0%BC._%D0%9B.%D0%A3._%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf

Визнання можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені програмою (силабусом) освітнього компонента.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або під час вивчення ОК, але довший термін, наприклад, не пізніше 01 грудня та 01 травня, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання.

IV. Підсумковий контроль

Форма підсумкового контролю – залік. Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має правовідпрацювати пропущені заняття та добратити кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів). У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості в усній формі. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості, як правило, 100.

Перелік питань до заліку

1. Історія розвитку туристичних самодіяльних організацій в Україні.
2. Самодіяльний туризм як вид спорту.
3. Перші туристичні секції України.
4. Український державний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді.
5. Територіальні спортивні туристські клуби. Туристські і краєзнавчі гуртки та секції.
6. Форми туристських об'єднань. Федерація спортивного туризму України.
7. Основні завдання, права та обов'язки туристичного клубу.
8. Нормативно-правові документи самодіяльної туристської організації.
9. Спортивний напрям діяльності самодіяльної туристичної організації.
10. Організація та проведення змагань з туристського багатоборства.
11. Категоріювання туристичних маршрутів. Маршрутно-кваліфікаційна комісія
12. Категорії складності маршруту і його визначальних перешкод.
13. Вимоги до походів 1–3 ступенів складності.
14. Вимоги до категорійованих маршрутів за протяжністю та тривалістю.
15. Видові класифікаційні вимоги.
16. Організація та управління спортивно-оздоровчими туристичними походами
17. Види туристських походів, їх особливості.
18. Етапи підготовки туристського походу.
19. План організації й проведення туристського походу.
20. Методика вибору маршруту.
21. Розподіл обов'язків в туристичному поході.
22. Пересування в польових умовах. Порядок і режим руху.
23. Пересування по воді. Долання водних перешкод.
24. Орієнтування на місцевості. Робота з картою і компасом
25. Підготовка та проведення туристського походу.
26. Комплектація туристської групи.
27. Вимоги до формування туристських груп та учасників туристсько-спортивних походів
28. Вимоги до керівника туристської групи.
29. Обов'язки і права керівника туристської групи.
30. Обов'язки та права учасника туристської подорожі.
31. Рольова структура туристської групи (лідер, провідник, блазень, дотепник, ентузіаст, споживач).
32. Спорядження та базування в туристичному поході.
33. Харчування в туристичному поході.
34. Організація побуту, харчування та постачання в туристичному поході.
35. Охорона здоров'я в туристичному поході
36. Туристське спорядження.

37. Харчування в туристському поході.
38. Вода. Режим водоспоживання.
39. Медичні вимоги до учасника туристського походу.
40. Перша медична допомога.
41. Похідна аптечка.
42. Критичні ситуації в туристичному поході та їх подолання
43. Основні правила поведінки в екстремальних ситуаціях.
44. Психологічний аспект екстремальних ситуацій і катастроф.
45. Організаційно-масовий напрям діяльності самодіяльної туристичної організації
46. Класифікація масових туристських заходів.
47. Навчально-тренувальні комплекси. Туристські тренінги.
48. Експурсійний напрям діяльності самодіяльної туристичної організації
49. Поняття експурсій, її функції й ознаки.
50. Перелік основних експурсій та експурсійних об'єктів України.
51. Навчання основам краєзнавства.
52. Навчально-методичний напрям діяльності самодіяльної туристичної організації
53. Підготовка кадрів з організації та проведення туристських спортивних заходів.
54. Організація і планування туристично-краєзнавчої роботи в школах.
55. Участь у всеукраїнських масових туристсько-краєзнавчих заходах.
56. Основні принципи психологічної роботи в туристичній групі.
57. Основи психологічної роботи з групою. Компаньонство.

V. Шкала оцінювання

Оцінка знань здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою:

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна:

1. Абрамов В. В. Спортивний туризм: підруч.. Х. : ХНАМГ, 2011. 367 с.
2. Грабовський Ю. А., Скалій О. В., Скалій Т. В. Спортивний туризм : навч. посіб. Тернопіль : Навч. кн. Богдан, 2009. 304 с
3. Грицак Ю. П. Організація самодіяльного туризму : Навч. посіб. для студентів спеціальності «туризм». Харків: Екограф, 2008. 164 с.
4. Дехтяр В. Д. Основи оздоровчо-спортивного туризму. К. : Наук. світ, 2002. 202 с.
5. Дмитрук О. Ю., Щур Ю. В. Спортивно-оздоровчий туризм : Навч. посіб. 2-вид., перероб. та доп. К.: «Альтерпрес», 2008. 280с.
6. Закон України «Про позашкільну освіту», 2000, № 46. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1841-14>(дата звернення 26.08.2021).
7. Кляп М.П., Шандор Ф. Ф. Сучасні різновиди туризму : навчальний посібник. К. : Знання, 2011. 334 с.
8. Михайліченко Г. І. Організація туризму : опорний конспект лекцій. Ч.2. Організація маршрутів та турів. К. : КНТЕУ, 2011. 141 с.

9. Мулик К. В. Спортивно-оздоровчий туризм в системі фізичного виховання школярів і студентів : монографія Х. : ФОП Бровін А.В., 2015. 418 с.
10. Наказ «Про затвердження нормативно-правових актів, які регламентують порядок організації туристсько-краєзнавчої роботи» від 02.10.2014 № 1124. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1340-14#n20>(дата звернення 26.08.2021).
11. Організація роботи маршрутно-кваліфікаційних комісій навчальних закладів: методичний посібник. К.: Український державний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді, 2015.
12. Писаревський І. М., Погасій С. О., Покогодна М. М. Організація туризму: підручник : за ред. І.М. Писаревського. Х.: ХНАМГ, 2008. 541 с
13. Рудев І. М. Діяльність туристської самодіяльної організації : Навч. посіб.. Київ. 2006. 352 с.
15. Фокін С. П. Організація спортивно-оздоровчого туризму : метод. рек. для студ. К. : КУТЕП, 2003. 79 с.
16. Внутрішній туризм в Україні. URL: https://www.radiosvoboda.org/a/vnytrishniy-turyzm-v-ukrainiCOVID19/30_726545.html
17. Голод А.П. Безпека регіональних туристичних систем: теорія, методологія та проблеми гарантування : монографія. Львів : ЛДУФК, 2017. 350 с

Інтернет-ресурси:

1. Бібліотека Волинського національного університету імені Лесі Українки : веб-сайт. URL: <https://library.vnu.edu.ua/> (дата звернення: 27.08.2022).
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : веб-сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення: 27.08.2022).
3. Туристична бібліотека «Все про туризм». URL: <https://tourlib.net/ua.htm> (дата звернення: 27.08.2022).